

FOTO: SXC

Terugkeer naar sensualiteit en tederheid

De Valentijncampagne van de Vereniging van Vlaamse Seksuologen (VVS) was een originele stunt om te reageren tegen de 'pornoficatie' in de (multi)media, maar riep ook vragen op over de zogenaamde grenzeloze – seksuele – vrijheid in onze maatschappij. *Tertio* sprak met seksuoloog en psychiater Piet Nijs en pastoraaltheologe Annemie Dillen.

KATRIEN VERREYKEN – Op allerlei terreinen in onze samenleving merk je een beweging naar 'minder': minder expliciet, minder extreem, minder oppervlakkig, minder irreëel. Is de slinger dan toch te ver doorgeslagen? Corrigeert de samenleving zichzelf wel als het de spuigaten uitloopt, of heeft ze van tijd tot tijd toch een vingerwijzing nodig? Is die tendens naar meer diepgang en meer waarden en normen een tijdelijke hype of een noodkreet?

Pastoraaltheologe Annemie Dillen vond het in elk geval een goede zaak dat de Valentijncampagne van de VVS focuste op een 'normale' seksualiteitsbeleving los van extremen, en op duurzaamheid en kwaliteit in relaties. "De beleving van seksualiteit vraagt om groei en communicatie binnen de relatie. Het is belangrijk dat partners oog hebben voor de gevoelens en belevingen van de ander, en zich niet te zeer laten leiden door zogenaamde ideaalbeelden uit de media of de bredere cultuur."

Voor seksuoloog en psychiater Piet Nijs komt de campagne zelfs wat laat: "Platte erotiek

en seksueel geweld zijn symptomen van onze consumptiesamenleving. Seksualiteit wordt vaak gereduceerd tot organen en lusten, en niet meer in een groter verband gezien en ervaren. Ik pleit voor een terugkeer naar sensualiteit: genieten met al je zintuigen, tactvol omgaan met de ander, en ten volle ervaren dat je bestaat in de ontmoeting. De Duitse filosoof Walter Schubart zei al: 'Alle zin die niet spiritueel is, is onmenselijk. Alle spiritualiteit die niet zinnelijk is, ook.' Mensen ervaren geen gemis aan seks, maar aan liefde en tederheid, de vitamine C van de ziel."

"Het relationele aspect in de seksuele beleving is op het achterplan geraakt", vult Dillen aan. "Terwijl veel mensen net verlangen naar seksualiteit binnen een kwaliteitsvolle en duurzame relatie en seksualiteit als uitdrukking van die relatie."


Piet Nijs: 'Tederheid is de vitamine C van de ziel.'

Nijs stelt een duidelijke tegenbeweging vast, van de louter technische seksualiteitsbeleving naar een meer holistische benadering: "We evolueren van het afstandelijke egocentrische model naar een participatiemodel dat eenheid wil." De Leuvense seksuoloog gelooft evenwel niet volledig in die automa-

tische slingerbeweging van een maatschappij die zichzelf corrigeert: "Er zijn volgens mij mensen nodig die af en toe aan 'milieuzuivering' doen. Ons bewustzijn voor een goed menselijk milieu vertoont heel wat gaten. Daarom is het goed dat mensen uit de gezondheids- en hulpverleningssector niet alleen aan symptoombehandeling doen, maar ook preventief te werk gaan en de bel durven te luiden."

Dillen vindt het een goed teken dat mensen vragen stellen bij maatschappelijke ontwikkelingen, en dat deze stem met name klinkt bij seksuologen, mensen die vanuit een positieve instelling om seksualiteit bekom-

Annemie Dillen:
'De beleving van seksualiteit vraagt om groei en communicatie.'

merd zijn. Seksuele vrijheid is niet grenzeloos, menen beide gesprekspartners. Het is belangrijk te blijven wijzen op grenzen, zoals seksueel geweld en incest. "Vrijheid betekent geen onverschilligheid", meent Nijs. "Als er kwaadaardigheid in het spel is, moet je grenzen stellen en inperken. Elk slachtoffer is er een te veel." 

Werken aan relatiegevoeligheid

"Mensen zijn zinzoekers", meent Annemie Dillen. "Dat streven wordt vandaag weer meer gehoord en gezien. Mensen ontdekken allerhande vormen van religieuze of spirituele beleving, binnen en buiten de klassieke godsdiensten. Maar daarnaast zoeken ze ook diepgang in het dagelijkse leven: zowel in de seksualiteitsbeleving als in sport, voeding, spiritualiteit, filosofie. Die nieuwe trend naar meer diepgang moeten we evenwel ook kritisch durven te bekijken. Is er voldoende ruimte voor solidariteit? Is niet alles louter gericht op het 'ik', op het eigen psychische welbevinden en het lichamelijke genot? Krijgt de ander voldoende aandacht?"

"We moeten vooral werken aan relatiegevoeligheid", vindt Piet Nijs. "Ik denk dat er vandaag soms te weinig behoedende aanwezigheid – van ouders en opvoeders – is om gezond te leven. Mentoren uit vorige generaties moeten jongeren sturen en bijsturen en hen de grotere samenhang van de dingen leren zien. Opvoeding houdt ook in jongeren relatievaardigheden en een positieve kijk op het leven aanleren." (KV)